

Viden om hjerneskade

Regionshospitalet Hammel Neurocenter (RHN) er et højt specialiseret neurorehabiliteringshospital, der behandler mennesker, som har pådraget sig en hjerneskade. Nedenfor kan du læse lidt om hjernen, om hjerneskader og om neurorehabilitering på RHN.

Om hjernen

Hjernen er menneskets mest komplekse organ, som styrer alle vore funktioner. Hjernen består af milliarder af nerveceller, der er knyttet sammen af nervetråde. Informationerne, der overføres mellem cellerne, er kodet som svage elektriske impulser.

Fra hjernen udgår nerver, der består af mange nervetråde. Gennem dem modtager hjernen information fra sanserne og fra alle kroppens organer og organismens reaktioner på omgivelsernes påvirkning.

Hjernen er fuldstændig afhængig af en konstant tilførsel af ilt og sukker, og skønt hjernen kun vejer 2 % af hele kroppens vægt, kræver den alligevel 20 % af kroppens iltforbrug.

Hvis hjernen ikke får denne ilttilførsel, dør nervecellerne i området, og hjernen vil dermed blive skadet. Den manglende ilttilførsel til hjernen kan opstå som følge af

- Hjerneblødning
- Hjertestop
- Blodprop
- Ulykke (traume)

En hjerneskade medfører, at celler i hjernen bliver ødelagte. Hjernen kan kun i begrænset omfang danne nye celler efter en skade. Den kan ikke "vokse sammen" igen. Til gengæld kan de celler, der er tilbage, danne nye forbindelser, der så at sige kan overtage de funktioner, som er blevet ødelagt med hjerneskaden.

Hjernen styrer alle vore funktioner, og en hjerneskade kan derfor påvirke alle vore funktionsområder. De mest synlige følger efter en hjerneskade er de fysiske - fx lammelser.

En svær hjerneskade kan dog også medføre mere "skjulte handicap". Skjulte handicap er ofte mentale handicap, også kaldet kognitive forstyrrelser. Der kan være tale om træthed, problemer med at koncentrere sig, problemer med hukommelsen, manglende overblik eller initiativ, problemer med at tale eller forstå sprog og så videre. Sådanne forstyrrelser opleves i hverdagen som en ændret måde at klare sig eller opføre sig på.

En hjerneskade kan også forandre patientens personlighed og følelsesliv. Man kan fx blive mere opfarende eller modsat blive mere afdæmpet.

En skade på hjernen påvirker således ikke blot patienten fysisk, men afspejler sig også i tænkning, følelser og handlinger. På baggrund af skadens årsag, placering og omfang kan man have nogle forventninger til, hvilke funktionsnedsættelser og "skjulte handicap", den skadede vil have, men man kan ikke forudsige det med sikkerhed.

I nogle tilfælde vil man undersøge patienten ved hjælp af systematisk observation eller forskellige tests for at få et bedre indtryk af, hvordan patientens tænkning er påvirket af hjerneskaden. Denne viden kan anvendes, når neurorehabiliteringen skal planlægges.

Neurorehabilitering

Neurorehabilitering er for mennesker, der på grund af sygdom eller ulykke får hjerneskade med deraf følgende betydelige fysiske, kognitive, følelsesmæssige og adfærdsmæssige vanskeligheder.

Størstedelen af patienterne behandles og rehabiliteres for følger efter blodprop, hjerneblødning, kranietraumer og andre sygdomme i centralhjernesystemet, herunder hjerneskade efter hjertestop.

Neurorehabilitering består af en række specifikke, målrettede og tværfaglige indsatser, der er rettet både mod sygdommen og skaden og mod den situation, som patienten befinder sig i.

Fokus for neurorehabiliteringen er til enhver tid den bestemte patient og dennes pårørende. Indsatsen tilpasses patienten gennem et samarbejde, der i videst muligt omfang finder sted med udgangspunkt i patientens egne og de pårørendes perspektiver og ønsker.

De mange indsatser varetages af Regionshospitalet Hammel Neurocenters ansatte læger, sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter, sygehjælpere, ergoterapeuter, fysioterapeuter, psykologer, socialrådgivere, talepædagoger, pædagoger, diætister og servicemedarbejdere. Omkring den enkelte patient sammensættes der et tværfagligt team, der samarbejder med patienten og dennes nærmeste.

Det er neurorehabiliteringens formål at mindske følgerne efter sygdommen eller skaden. Dette sker i samarbejde med patienten og de pårørende gennem inddragelse af alle livets aspekter ved at udvikle muligheder for, at patienten i løbet af et kortere eller længerevarende forløb kan genoptage et så selvstændigt, værdigt og meningsfuldt hverdagsliv som muligt.